

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 28.10.2003
KOM(2003)639 slutlig

2003/0250 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring avförordning (EG) nr 975/1999

om att fastställa krav för genomförande av åtgärder för utvecklingssamarbete som bidrar till det allmänna målet att utveckla och befästa demokratin och rättsstaten samt till målet att respektera de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, samt av förordning (EG) nr 976/1999 om att fastställa krav för genomförande av gemenskapsåtgärder som inte avser utvecklingssamarbete och som inom ramen för gemenskapens utvecklingspolitik bidrar till det allmänna målet att utveckla och befästa demokratin och rättsstaten samt till målet att respektera de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna i tredje land

{SEK(2003)1170}

(framlagt av Kommissionen)

MOTIVERING

1. I syfte att skapa den rättsliga grund som är nödvändig för den externa verksamhet som främjar mänskliga rättigheter och demokratiska principer och för användning av medel från budgetkapitel B7-7 antog rådet den 29 april 1999 på grundval av artiklarna 130w (nu artikel 179) och 235 (nu artikel 308) i EG-fördraget två förordningar¹, i vilka kraven och villkoren för genomförande av gemenskapsfinansierade åtgärder till stöd för utveckling och befastande av demokratin och rättsstaten samt respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna i utvecklingsländerna och i övriga tredjeländer fastställdes. Budgetpost B7-7, ”Europeiskt initiativ för demokrati och mänskliga rättigheter”, inrättades 1994 på initiativ av Europaparlamentet och medförde att alla budgetposter som specifikt hade att göra med mänskliga rättigheter slogs samman. Båda förordningarna gäller till och med den 31 december 2004.
2. Syftet med den föreslagna ändringsförordningen, som baseras på artikel 179.1 i EG-fördraget², vilken täcker åtgärder för utvecklingssamarbete med utvecklingsländerna, och på artikel 181a.2 i EG-fördraget³, vilken täcker åtgärder för ekonomiskt, finansiellt och tekniskt samarbete med andra tredjeländer än utvecklingsländer, är att fram till och med utgången av 2006 tillhandahålla en fortsatt rättslig grund och finansiell ram för åtgärder som syftar till att försvara och främja mänskliga rättigheter och demokratiska principer enligt budgetpost B7-7 (ny budgetpost 19.04 ”Mänskliga rättigheter och demokratisering”) i utvecklingsländer och andra tredjeländer än utvecklingsländer. Genom den föreslagna förordningen ändras rådets förordningar (EG) nr 975/1999 och (EG) nr 976/1999. I syfte att skapa nödvändig sammanhållning ändras de båda förordningarna genom en enda förordning vilken är föremål för medbeslutandeförfarandet enligt artikel 251 i EG-fördraget.
3. Kommissionen, som stöds av den kommitté för mänskliga rättigheter och demokrati som inrättades genom rådets förordningar (EG) nr 975/1999 och (EG) nr 976/1999, anser att förordningarna har visat sig vara ändamålsenliga rättsliga instrument för genomförande av de tekniska och finansiella stöd som gemenskapen ger till åtgärder för att främja mänskliga rättigheter och demokratisering i utvecklingsländerna och i andra tredjeländer i syfte att uppnå de övergripande målen på detta område. Förordningarna har vidare gjort det lättare att utveckla en målinriktad programplanering och mera finlipade genomförandeförfaranden. Kommissionen och kommittén för mänskliga rättigheter och demokrati anser därför att det för närvarande inte är nödvändigt med en mera genomgripande omarbetning av rådets förordningar (EG) nr 975/1999 och (EG) nr 976/1999. Kommitténs roll i samband

¹ Rådets förordning (EG) nr 975/1999 av den 29 april 1999 om att fastställa krav för genomförande av åtgärder för utvecklingssamarbete som bidrar till det allmänna målet att utveckla och befästa demokratin och rättsstaten samt till målet att respektera de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (EGT L 120, 8.5.1999, s. 1). Rådets förordning (EG) nr 976/1999 av den 29 april 1999 om att fastställa krav för genomförande av gemenskapsåtgärder som inte avser utvecklingssamarbete och som inom ramen för gemenskapens utvecklingspolitik bidrar till det allmänna målet att utveckla och befästa demokratin och rättsstaten samt till målet att respektera de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna i tredje land (EGT L 120, 8.5.1999, s. 8).

² F.d. artikel 130w i EG-fördraget som låg till grund för rådets förordning (EG) nr 975/1999.

³ Rådets förordning (EG) nr 976/1999 var ursprungligen baserad på artikel 235 i EG-fördraget.

med programplaneringsfrågor kommer däremot att förstärkas och dess arbetsmetoder förbättras.

4. Förslaget om att förlänga giltighetstiden för rådets förordningar (EG) nr 975/1999 och (EG) nr 976/1999 har varit föremål för en utvidgad konsekvensanalys⁴ (SEK(2003)1170). I den utvidgade konsekvensanalysen bekräftas att rådets förordningar (EG) nr 975/1999 och (EG) nr 976/1999 är ändamålsenliga, och att det bakomliggande valet av handlingsalternativ är riktigt.

I tidigare utvärderingar av vissa programdelar i Europeiska initiativet för demokrati och mänskliga rättigheter har det för det mesta bekräftats att gemenskapen bidrar på ett positivt sätt till skyddet av mänskliga rättigheter och utvecklingen av demokratiska processer i tredjeländer. I slutsatserna från dessa har det tagits hänsyn inte bara till att det i sig är svårt att bedöma konsekvenserna av verksamhet som främjar mänskliga rättigheter och demokrati, utan också att stöd genom Europeiska initiativet för demokrati och mänskliga rättigheter endast kan anses vara en mindre betydelsefull faktor när det gäller att påverka klimatet i fråga om mänskliga rättigheter och demokrati i mälländerna, eftersom det bistånd som står till förfogande är blygsamt i förhållande till omfattningen av problemen är i de berörda länderna och med tanke på omfattningen av övriga givares engagemang. Verkningarna av projekt för mänskliga rättigheter och demokratisering kan dessutom ofta konstateras först på medellång och lång sikt.

I den utvidgade konsekvensanalysen framhålls särskilt att stödet från Europeiska initiativet för demokrati och mänskliga rättigheter är av stor betydelse när det gäller att utveckla förmågan hos icke-statliga människorättsorganisationer och organisationer inom det civila samhället. Mikroprojektens inverkan anses mycket större än vad omfattningen av de finansiella medlen för denna ordning låter påskina. Lyckade valövervaknings- och valstödsinsatser ökar förtroendet för och öppenheten i den demokratiska valprocessen i mälländerna. Slutsatsen i analysen är att verkningarna av den tidigare politiken i stort sett varit mycket positiva. En förbättring av programplanerings- och genomförandeförfarandena kan öka de positiva verkningarna i framtiden.

I juni 2003 gjordes en undersökning bland mottagarna av stöd från och de viktigaste aktörerna i Europeiska initiativet för demokrati och mänskliga rättigheter i tredjeländ för att inhämta deras uppfattning om initiativets relevans, effektivitet och verkan. Av de organisationer som svarade önskade 45 % att initiativet skulle fortsätta utan ändringar, medan 55 % önskade en fortsättning med förbättringar av programplanerings- och genomförandeförfarandena.

5. I den utvidgade konsekvensanalysen redogörs för möjliga alternativ till Europeiska initiativet för demokrati och mänskliga rättigheter, vilka dock förkastas för att de inte är praktiskt genomförbara. Avgörande är det särskilda ”mervärde” som det valda handlingsalternativet har i förhållande till andra gemenskapsinstrument liksom givarstödet.
6. Genom ändringen förlängs giltighetstiden för rådets förordningar (EG) nr 975/1999 och (EG) nr 976/1999 med två år från och med den 1 januari 2005 till och med den

⁴ Meddelande från kommissionen om *Konsekvensanalys*, KOM (2002)276 slutlig.

31 december 2006. Enligt punkt 33 i det interinstitutionella avtalet av den 6 maj 1999 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin och förbättring av budgetförfarandet⁵ skall rättsakter om fleråriga program som antas enligt medbeslutandeförfarandet innehålla en bestämmelse i vilken lagstiftaren fastställer finansieringsramen för programmet för hela den tid som det pågår. Av sammanhållningsskäl föreslås även en finansiell referens enligt punkt 34 i det interinstitutionella avtalet för rådets förordning (EG) nr 976/1999 vilken inte är föremål för medbeslutandeförfarandet enligt artikel 251 i EG-fördraget.

7. De föreslagna ändringarna inbegriper anpassningar av de åtgärder som är nödvändiga för genomförandet av rådets förordningar (EG) nr 975/1999 och (EG) nr 976/1999 enligt rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter⁶, kommissionens *Riktlinjer för reformen av biståndet till tredjeland* och rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 av den 25 juni 2002 med budgetförordning för Europeiska gemenskapernas allmänna budget⁷. Vissa ändringar av bestämmelserna i förordningarna rörande förfaranden för genomförande av biståndet var nödvändiga för att få ordningarna för rekrytering av valövervakare och medlemmar av kärngruppen i EU:s valövervakningsåtgärder att överensstämma med den nya budgetförordningen.

I enlighet med kriterierna i det ovannämnda rådsbeslutet skall den kommitté för mänskliga rättigheter och demokrati som föreskrivs i rådets förordningar (EG) nr 975/1999 och (EG) nr 976/1999 handla i enlighet med det förvaltningsförfarande som fastställs i artikel 4 i rådets beslut.

8. I enlighet med artikel 7 i rådets beslut 1999/469/EG skall Europaparlamentet regelbundet informeras av kommissionen om kommitténs förfaranden i samband med genomförandet av rådets förordning (EG) nr 975/1999. Enligt artikel 8 i rådets beslut 1999/468/EG har Europaparlamentet rätt att vända sig till kommissionen genom en resolution om det anser att ett förslag till genomförandeåtgärder skulle överskrida de genomförandebefogenheter som avses i rådets förordning (EG) nr 975/1999. För konsekvensens skull är dessa bestämmelser tillämpliga även vid genomförandet av rådets förordning (EG) nr 976/1999.
9. I kommissionens *Riktlinjer för reformen av biståndet till tredjeland* rekommenderas att kommittéernas bidrag inriktas på programplaneringsfasen, inte på specifika projekt. Det är ju under programplaneringsfasen som de avgörande politiska och strategiska frågorna skall behandlas. Samråd med kommittén för mänskliga rättigheter och demokrati kommer därför att äga rum när det gäller fleråriga program och årliga programuppdateringar samt när det gäller det årliga arbetsprogram som fastställts enligt artikel 110.1 i rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 av den 25 juni 2002 med budgetförordning för Europeiska gemenskapernas allmänna budget. Kommitténs yttrande om det årliga arbetsprogrammet rör alla de projekt och program som anges i det årliga arbetsprogrammet.

⁵ EGT C 172, 18.6.1999, s. 1.

⁶ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁷ EGT L 248, 16.9.2002, s. 1.

10. Den förenklade ramen för samråd om fleråriga program och årliga programuppdateringar samt för godkännande av årliga arbetsprogram förväntas föra med sig en betydande minskning av det totala antalet finansieringsbeslut som godkänns av kommittén och som antas av kommissionen och därmed till frigörande av medel som kan omfördelas till prioriterade uppgifter, inbegripet i syfte att sörja för effektiv leverans av bistånd till tredjeland inom rimlig tid.
11. Europaparlamentet och rådet föreslås därför anta det bifogade förslaget till ändringsförordning.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring avförordning (EG) nr 975/1999

om att fastställa krav för genomförande av åtgärder för utvecklingssamarbete som bidrar till det allmänna målet att utveckla och befästa demokratin och rättsstaten samt till målet att respektera de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, samt av förordning (EG) nr 976/1999 om att fastställa krav för genomförande av gemenskapsåtgärder som inte avser utvecklingssamarbete och som inom ramen för gemenskapens utvecklingspolitik bidrar till det allmänna målet att utveckla och befästa demokratin och rättsstaten samt till målet att respektera de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna i tredje land

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artiklarna 179.1 och 181a.2 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag⁸,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget⁹, och

av följande skäl:

- (1) Gemenskapens åtgärder i syfte att främja mänskliga rättigheter och demokratiska principer, såsom de fastställs i meddelandet från kommissionen till rådet och Europaparlamentet av den 8 maj 2001 ”Europeiska unionens roll i arbetet för att främja mänskliga rättigheter och demokratisering i tredje land¹⁰, bör fortsätta efter år 2004. Rådets förordning (EG) nr 975/1999 av den 29 april 1999 om att fastställa krav för genomförande av åtgärder för utvecklingssamarbete som bidrar till det allmänna målet att utveckla och befästa demokratin och rättsstaten samt till målet att respektera de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna¹¹, och rådets förordning (EG) nr 976/1999 av den 29 april 1999 om att fastställa krav för genomförande av gemenskapsåtgärder som inte avser utvecklingssamarbete och som inom ramen för gemenskapens utvecklingspolitik bidrar till det allmänna målet att utveckla och befästa demokratin och rättsstaten samt till målet att respektera de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna i tredje land¹², har visat sig vara ändamålsenliga rättsliga instrument för genomförande av det tekniska och finansiella stöd som gemenskapen ger till åtgärder för att främja mänskliga rättigheter och demokratisering i utvecklingsländerna och i andra tredjeländer när det gäller att uppnå de övergripande

⁸ EUT C [...], [...] s. [...].

⁹ EUT C ...

¹⁰ KOM(2001) 252 slutlig.

¹¹ EGT L 120, 8.5.1999, s. 1.

¹² EGT L 120, 8.5.1999, s. 8.

målen på detta område. Giltighetstiden för dessa förordningar löper emellertid ut den 31 december 2004 och den bör därför förlängas.

- (2) På grundval av förhållandet mellan de finansiella referensbeloppen i förordningarna (EG) nr 975/1999 och (EG) nr 976/1999 och de vägledande anslagen för mänskliga rättigheter och demokratisering fram till år 2006 bör en utvidgad finansieringsram i den mening som avses i punkterna 33 och 34 i det interinstitutionella avtalet av den 6 maj 1999 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin och förbättring av budgetförfarandet¹³ införas i förordningarna för hela den tid som förlängningen av programmet varar.
- (3) Bestämmelserna i förordningarna (EG) nr 975/1999 och (EG) nr 976/1999 angående förfaranden för genomförande av stöd bör för genomförandet av EU:s valövervakningsinsatser anpassas till de rättsliga kraven i rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 av den 25 juni 2002 med budgetförordning för Europeiska gemenskapernas budget¹⁴.
- (4) Skydd av gemenskapens finansiella intressen och bekämpning av bedrägerier och oegentligheter utgör en integrerad del av förordningarna (EG) nr 975/1999 och (EG) nr 976/1999. I synnerhet bör avtal och kontrakt som ingås enligt dessa förordningar innehålla ett bemyndigande för kommissionen att vidta de åtgärder som föreskrivs i rådets förordning (EG, Euratom) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter¹⁵.
- (5) De åtgärder som är nödvändiga för genomförandet av förordningarna (EG) nr 975/1999 och (EG) nr 976/1999 bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter¹⁶. Förordningarna (EG) nr 975/1999 och (EG) nr 976/1999 bör därför ändras i enlighet därmed.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Rådets förordning (EG) nr 975/1999 ändras på följande sätt:

- 1) I slutet av artikel 4.1 skall följande mening läggas till:
”I särskilt motiverade fall kan fysiska personer erhålla finansiellt stöd enligt denna förordning.”
- 2) I artikel 5 skall den första meningen ersättas med följande:

¹³ EGT C 172, 18.6.1999, s. 1.

¹⁴ EGT L 248, 16.9.2002, s. 1.

¹⁵ EGT L 292, 15.11.1996, s. 2.

¹⁶ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

”Stöd från gemenskapen kan beviljas de partner som avses i artikel 4.1 första meningen och som har sitt säte i ett tredje land som är berättigat till stöd från gemenskapen enligt denna förordning eller i en av gemenskapens medlemsstater.”

3) Artikel 7.3 skall ersättas med följande:

”3. Gemenskapsfinansiering enligt denna förordning skall ha formen av bidrag eller kontrakt. Inom ramen för de åtgärder som avses i artikel 2 skall medlemmar av EU:s valövervakningsgrupper som betalas med medel från anslagen för mänskliga rättigheter och demokratisering rekryteras i enlighet med de förfaranden som fastställts av kommissionen.”

4) I artikel 10 skall det första stycket ersättas med följande:

”Det finansiella referensbeloppet för genomförandet av denna förordning för perioden 2005–2006 skall uppgå till 134 miljoner euro.”

5) Artiklarna 11 och 12 skall ersättas med följande:

”Artikel 11

1. Kommissionen skall anta ramen för programplanering och fastställande av gemenskapsåtgärder.

Denna ram skall framför allt bestå av följande:

- a) Fleråriga vägledande program och årliga uppdateringar av dessa.
- b) Årliga arbetsprogram.

Under särskilda omständigheter kan specifika åtgärder som inte omfattas av ett årligt arbetsprogram godkännas.

2. Kommissionen skall genomföra gemenskapsåtgärder enligt denna förordning i enlighet med gällande budgetförfaranden och andra förfaranden, särskilt de förfaranden som föreskrivs i förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002.”

”Artikel 12

1. De instrument som avses i artikel 11.1 skall antas i enlighet med det förfarande som anges i artikel 13.2.

I de fall där ändringarna av de årliga arbetsprogram som avses i artikel 11.1 b inte överstiger 20 % av det samlade belopp som tilldelats dem eller inte i avsevärd utsträckning förändrar de däri ingående projektens eller programmens art skall dessa ändringar antas av kommissionen. Kommissionen skall underrätta den kommitté som avses i artikel 13.1.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 14 skall finansieringsbeslut rörande projekt och program som inte omfattas av årliga arbetsprogram och som uppgår till minst 1 miljoner euro antas i enlighet med det förfarande som avses i artikel 13.2.”

6) Artikel 13.2 skall ersättas med följande:

2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 4 och 7 i rådets beslut 1999/468/EG tillämpas, varvid bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet skall iakttas.

Den tid som föreskrivs i artikel 4.3 i beslut 1999/468/EG skall fastställas till 30 dagar.”

7). Artikel 17 skall ersättas med följande:

”Artikel 17

I alla avtal eller kontrakt som ingås enligt denna förordning skall det uttryckligen anges att kommissionen och revisionsrätten skall ha befogenhet att utföra kontroll av dokument och inspektioner på platsen hos alla de leverantörer och underleverantörer som har tagit emot gemenskapsmedel. Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96¹⁷ skall gälla.”

8) I artikel 20 andra stycket skall datumet ”den 31 december 2004” ersättas med ”den 31 december 2006.”

9) Den andra meningen i artikel 15 har tagits bort.

Artikel 2

Rådets förordning (EG) nr 976/1999 ändras på följande sätt:

1) I slutet av artikel 5.1 skall följande mening läggas till:

”I särskilt motiverade fall kan fysiska personer erhålla finansiellt stöd enligt denna förordning.”

2) I artikel 6 skall den första meningen ersättas med följande:

”Stöd från gemenskapen kan beviljas de partner som avses i artikel 5.1 första meningen och som har sitt säte i ett tredjeland som är berättigat till stöd från gemenskapen enligt denna förordning eller i en av gemenskapens medlemsstater.”

3) Artikel 8.3 skall ersättas med följande:

“3. Gemenskapsfinansiering enligt denna förordning skall ha formen av bidrag eller kontrakt. Inom ramen för de åtgärder som avses i artikel 2 skall medlemmar av EU:s valövervakningsgrupper som betalas med medel från anslagen för mänskliga rättigheter och demokratisering rekryteras i enlighet med de förfaranden som fastställts av kommissionen.”

4) I artikel 11 skall det första stycket ersättas med följande:

¹⁷ EGT L 292, 15.11.1996, s. 2.

”Det finansiella referensbeloppet för genomförandet av denna förordning för perioden 2005–2006 skall uppgå till 78 miljoner euro.”

- 5) Artiklarna 12 och 13 skall ersättas med följande:

”Artikel 12

1. Kommissionen skall anta ramen för programplanering och fastställande av gemenskapsåtgärder. Denna ram skall framför allt bestå av följande:

- a) Fleråriga vägledande program och årliga uppdateringar av dessa.
- b) Årliga arbetsprogram.

Under särskilda omständigheter kan specifika åtgärder som inte omfattas av ett årligt arbetsprogram godkännas.

2. Kommissionen skall genomföra gemenskapsåtgärder enligt denna förordning i enlighet med gällande budgetförfaranden och andra förfaranden, särskilt de förfaranden som föreskrivs i förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002.”

”Artikel 13

1. De instrument som avses i artikel 12.1 skall antas i enlighet med det förfarande som anges i artikel 14.2.

I de fall där ändringarna av de årliga arbetsprogram som avses i artikel 12.1 b inte överstiger 20 % av det samlade belopp som tilldelats dem eller inte i avsevärd utsträckning förändrar de däri ingående projektens eller programmens art skall dessa ändringar antas av kommissionen. Kommissionen skall underrätta den kommitté som avses i artikel 14.1.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 15 skall finansieringsbeslut rörande projekt och program som inte omfattas av årliga arbetsprogram och som uppgår till minst 1 miljon euro antas i enlighet med det förfarande som avses i artikel 14.2.”

- 6) Artikel 14.2 skall ersättas med följande:

2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 4, 7.1, 7.2 och 7.4 i rådets beslut 1999/468/EG¹⁸ tillämpas, varvid bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet skall iakttas. Den period som föreskrivs i artikel 4.3 i beslut 1999/468/EG skall fastställas till 30 dagar.”

- 7) Artikel 18 skall ersättas med följande:

¹⁸ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

”Artikel 18

I alla avtal eller kontrakt som ingås enligt denna förordning skall det uttryckligen anges att kommissionen och revisionsrätten skall ha befogenhet att utföra kontroll av dokument och inspektioner på platsen hos alla de leverantörer och underleverantörer som har tagit emot gemenskapsmedel. Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96¹⁹ skall gälla.”

- 8) I artikel 21 andra stycket skall datumet ”den 31 december 2004” ersättas med ”den 31 december 2006”.
- 9) Den andra meningen i artikel 16 har tagits bort.

Artikel 3

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2005.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande

¹⁹ EGT L 292, 15.11.1996, s. 2.

FINANSIERINGSÖVERSIKT

1. ÅTGÄRDENS BETECKNING

Genomförande av åtgärder för utvecklingssamarbete som bidrar till det allmänna målet att utveckla och befästa demokratin och rättsstaten samt till målet att respektera de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

2. BERÖRDA BUDGETRUBRIKER

- 19.04.03 (f.d. B7-7010) ”Utveckling och befästande av demokratin och rättsstaten - Respekt för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter”
- 19.04.04 (f.d. B7-702) ”Stöd till internationella brottmålsdomstolars verksamhet samt till upprättandet av Internationella brottmålsdomstolen”
- 19.01.04.11 (f.d. B7-7010A) ”Utveckling och befästande av demokratin och rättsstaten - Respekt för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter - Administrativa utgifter”

3. RÄTTSLIG GRUND

Artikel 179.1 i EG-fördraget när det gäller ändringen av rådets förordning (EG) nr 975/1999. Förslaget är föremål för medbeslutandeförfarandet enligt artikel 251 i EG-fördraget. Artikel 181a.2 i EG-fördraget när det gäller ändringen av rådets förordning (EG) nr 976/1999. Förslaget är föremål för samrådsförfarandet.

4. BESKRIVNING AV ÅTGÄRDEN

4.1 Allmänt mål

Att bidra till genomförandet av åtgärder som syftar till att utveckla och befästa demokratin och rättsstaten, inbegripet goda styrelseformer och respekt för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter i tredjeland. Enligt meddelandet från kommissionen av den 8 maj 2001 ”*Europeiska unionens roll i arbetet för att främja mänskliga rättigheter och demokratisering i tredje land*” skall åtgärder inom ramen för Europeiska initiativet för demokrati och mänskliga rättigheter inriktas på följande fyra prioriterade ämnesområden: i) stöd för att förstärka demokratiseringen, goda styrelseformer och rättsstaten, ii) verksamhet till stöd för avskaffandet av dödsstraffet, iii) stöd till bekämpning av tortyr och straffrihet samt till internationella domstolar och Internationella brottmålsdomstolen, samt iv) stöd till bekämpning av rasism, främlingsfientlighet och diskriminering av minoriteter och ursprungsbefolkningar. Stödet genom Europeiska initiativet för demokrati och mänskliga rättigheter är inriktat på ett begränsat antal fastställda ”målländer”, men stöd ges också till globala och regionala projekt, samt till övervakning av och bistånd till val i utvalda tredjeländer.

4.2 Period som omfattas av åtgärden och bestämmelser om förnyelse eller förlängning

Ändringarna täcker perioden från och med den 1 januari 2005 till och med den 31 december 2006. Nya förslag kommer att läggas fram så att åtgärderna för mänskliga rättigheter och demokratisering kan fortsätta efter år 2006.

5. KLASSIFICERING AV UTGIFTER OCH INKOMSTER

5.1 Obligatoriska/Icke-obligatoriska utgifter

Icke-obligatoriska utgifter.

5.2 Differentierade anslag/Icke-differentierade anslag

Icke-differentierade anslag.

5.3 Typ av inkomster som avses

Inga

6. TYP AV UTGIFTER OCH INKOMSTER

- Bidrag med 100 %: Ja.
- Bidrag till samfinansiering med andra finansieringskällor inom den offentliga eller privata sektorn.
- Räntesubventioner: Nej.

7. BUDGETKONSEKVENSER

7.1 Metod för att beräkna åtgärdens totala kostnad (samband mellan de enskilda kostnaderna och den totala kostnaden)

Åtgärdens totala kostnad för den period som förlängningen av rådets förordningar (EG) nr 975/1999 och (EG) nr 976/1999 är lika med summan för de berörda budgetrubrikerna (se punkt 2) åren 2005 och 2006. Kommissionens berörda enheter kommer på grundval av de belopp som står till förfogande varje år att göra årliga åtaganden för åtgärder i utvecklingsländerna och i andra tredjeländer och därvid ta hänsyn till den fleråriga programplaneringen för åtgärder och de årliga programuppdateringarna.

7.2 Kostnadernas fördelning mellan åtgärdens olika delar

Åtagandebemyndiganden i miljoner euro (löpande priser)

Fördelning	2005	2006	Totalt
19.04.03	93	93	186
19.04.04	6	6	12
Totalt	99	99	198

7.3 Driftskostnader för undersökningar, experter m.m. som omfattas av del B i budgeten

Åtagandebemyndiganden i miljoner euro (löpande priser)

	2005	2006	Totalt
19.01.04.11	7	7	14

7.4 Tidsplan för åtagande- och betalningsbemyndiganden

Ej tillämpligt.

8. BESTÄMMELSER OM BEDRÄGERIBEKÄMPNING

Skyddet av gemenskapens finansiella intressen och bekämpning av bedrägerier och oegentligheter utgör en integrerad del av rådets förordningar (EG) nr 975/1999 och (EG) nr 976/1999.

Samtliga åtgärder inom ramen för Europeiska initiativet för demokrati och mänskliga rättigheter kommer att övervakas i alla stadier av projektcykeln, antingen av delegationerna i mottagarländerna, när det gäller delegering av åtgärder inom ramen för initiativet, eller av Byrån för samarbete EuropeAid, när det gäller alla övriga åtgärder inom ramen för initiativet. I samband med övervakningen kommer hänsyn att tas till avtalsmässiga skyldigheter och till principerna för kostnads- och intäktsanalys och en sund ekonomisk förvaltning.

I de reviderade artiklarna 17 i rådets förordning (EG) nr 975/1999 och 18 i rådets förordning (EG) nr 976/1999 fastställs vidare att alla avtal eller kontrakt som ingås enligt förordningen uttryckligen skall innehålla en uttrycklig bestämmelse om övervakning av utgifter som beviljas enligt avtalet eller kontraktet, ett korrekt genomförande av den verksamhet och finansiella kontroll som genomförs av kommissionen, inbegripet Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (OLAF), och av de revisioner som utförs av revisionsrätten, om nödvändigt på platsen. I avtal eller kontrakt som ingås enligt förordningarna skall det anges

att kommissionen (OLAF) har rätt att utföra kontroller och inspektioner på platsen enligt rådets förordning (EG, Euratom) nr 2185/96 av den 11 november 1996.²⁰

Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas åt utgifter (berättigade utgifter), respekten för ingångna budgetar (faktiska utgifter) och kontroll av verifikat och tillhörande dokument (motivering av utgifter).

9. ANALYS AV KOSTNADSEFFEKTIVITET

9.1 Särskilda och kvantifierbara mål. Målgrupp

De särskilda målen beskrivs i rådets förordningar (EG) nr 975/1999 och (EG) nr 976/1999. De är följande:

- Att främja och försvara de mänskliga rättigheter och grundläggande friheter som tillkännages i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och andra internationella instrument för utveckling och befästelse av demokratin och rättsstaten, särskilt genom att
 - a) främja och skydda medborgerliga och politiska rättigheter,
 - b) främja och skydda ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter,
 - c) främja och skydda mänskliga rättigheter för personer som är diskriminerade, fattiga eller missgynnade, vilket kommer att bidra till att fattigdomen och den sociala utslagningen minskar,
 - d) stödja minoriteter, etniska grupper och ursprungsbefolkningar,
 - e) stödja lokala, nationella, regionala eller internationella institutioner, inbegripet icke-statliga organisationer som verkar för att skydda, främja eller försvara de mänskliga rättigheterna,
 - f) stödja rehabiliteringscentrum för tortyroffer och organisationer som erbjuder konkret hjälp till människor som varit utsatta för kränkningar av de mänskliga rättigheterna, eller bidra till att förbättra villkoren på platser där människor är berövade sin frihet, i syfte att förhindra tortyr och misshandel,
 - g) stödja utbildning och ökad medvetenhet om de mänskliga rättigheterna,
 - h) stödja åtgärder som syftar till övervakning av de mänskliga rättigheterna, inbegripet utbildning av observatörer,
 - i) främja lika möjligheter och icke-diskriminerande metoder, inbegripet åtgärder för att bekämpa rasism och främlingsfientlighet,
 - j) främja och skydda de grundläggande friheter som anges i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, särskilt åsiktsfrihet, yttrandefrihet och samvetsfrihet, samt rätten att använda sitt eget språk.

²⁰ EGT L 292, 15.11.1996, s. 2.

- Stöd till demokratisering, genom att
 - a) främja och förstärka rättsstaten, särskilt genom att vidmakthålla och förstärka rättsväsendets oberoende och genom att stödja ett humant fängelsesystem, konstitutionella reformer och lagstiftningsreformer, samt genom att stödja initiativ som syftar till att avskaffa dödsstraffet,
 - b) främja maktfördelningsprincipen, särskilt den dömande och den lagstiftande maktens oberoende i förhållande till den verkställande makten, och stödja institutionella reformer,
 - c) främja pluralism såväl inom politiken som inom det civila samhället genom att förstärka de institutioner som är nödvändiga för att upprätthålla samhällets pluralistiska karaktär, inbegripet icke-statliga organisationer, och genom att främja mediernas oberoende och ansvar samt genom att stödja en fri press och respekt för rätten till förenings- och mötesfrihet,
 - d) främja goda styrelseformer, särskilt genom att stödja ansvar i förvaltningen, samt förebygga och bekämpa korruption,
 - e) främja befolkningens deltagande i beslutsprocessen på nationell, regional och lokal nivå, särskilt genom att främja lika deltagande av kvinnor och män i det civila samhället, i det ekonomiska livet och i politiken,
 - f) stödja valprocesser, särskilt genom att stödja oberoende valkommittéer, ge materiellt, tekniskt och juridiskt bistånd till valförberedelser, däribland upprättande av röstlängder, liksom åtgärder som syftar till att främja att särskilda grupper, däribland kvinnor, deltar i valprocessen samt genom utbildning av observatörer,
 - g) stödja nationella insatser för en gränsdragning mellan civila och militära befogenheter samt utbilda civil och militär personal och öka deras medvetenhet om de mänskliga rättigheterna.
- Stöd till åtgärder för att främja respekten för mänskliga rättigheter och demokratisering, genom att förebygga konflikter och hantera följderna därav, i nära samarbete med de relevanta behöriga organen, särskilt genom att
 - a) stödja kapacitetsuppbyggnad, inbegripet inrättandet av lokala system för tidig varning,
 - b) stödja åtgärder som syftar till att uppnå en jämn fördelning av möjligheterna och att överbygga befintliga skiljelinjer mellan olika identitetsgrupper,
 - c) stödja åtgärder som underlättar fredliga lösningar av konflikter mellan olika gruppers intressen, inbegripet stöd till förtroendeskapande åtgärder för mänskliga rättigheter och demokratisering, i syfte att förhindra konflikter och återupprätta inbördes fred,
 - d) främja internationell humanitär rätt och se till att denna följs av samtliga parter i en konflikt,
 - e) stödja internationella, regionala eller lokala organisationer, inbegripet icke-statliga organisationer som verkar för att förebygga och reglera konflikter samt hantera följderna av dessa, bland annat genom stöd till inrättandet av särskilda internationella

brottmålsdomstolar samt initiativ för att inrätta en permanent internationell brottmålsdomstol, liksom åtgärder för stöd och bistånd till offer för brott mot de mänskliga rättigheterna.

9.2 Skäl för åtgärden

Gemenskapens åtgärder för mänskliga rättigheter och demokratiska principer har förstärkts genom Fördraget om upprättandet av Europeiska unionen genom att det uttryckligen anges i detta att gemenskapens politik inom området för utvecklingssamarbete ”skall bidra till de allmänna målet att utveckla demokratin och rättsstaten samt till målet att respektera de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna”. Gemenskapens politik för utvecklingsbistånd sätter människan i centrum och är nära förbunden med åtnjutande av grundläggande rättigheter och friheter, erkännande och tillämpning av demokratiska principer, samt med befästande av rättsstaten och goda styrelseformer. Detta tillvägagångssätt är grundat på en öppen och konstruktiv dialog med de berörda ländernas regeringar och på genomförandet av positiva åtgärder i syfte att öka medvetenheten om och främja mänskliga rättigheter och demokrati. Dess syfte är att förstärka sambandet mellan utvecklingsbistånd, mänskliga rättigheter och demokratiska principer, rättsstaten och goda styrelseformer.

Kapitel 19.04 är ett av de få exemplen på ett direkt samarbete mellan kommissionen och det civila samhället inom och utanför gemenskapen. I den utvidgade konsekvensanalys som utarbetades för förslagen om en förlängning av giltighetstiden för rådets förordningar (EG) nr 975/1999 och (EG) nr 976/1999 bekräftades att det stöd som ges genom Europeiska initiativet för demokrati och mänskliga rättigheter totalt sett haft en positiv inverkan på utvecklingen av förmågan hos icke-statliga människorättsorganisationer och organisationer i det civila samhället. Vidare bekräftades verkningarna av mikroprojekt, vilka anses mycket större än vad omfattningen av de finansiella medlen för denna ordning låter påskina, liksom de lyckade valövervaknings- och valstödsinsatser som ökar förtroendet för och öppenheten i den demokratiska valprocessen i mälländerna.

9.3 Uppföljning och utvärdering av åtgärden

Samtliga projekt utvärderas i fråga om teknisk, logistisk, administrativ och finansiell förmåga hos de organisationer som lägger fram projekten. På grundval av resultat- och effektindikatorerna kommer en bedömning i utvärderingarna att göras av följande: i) överensstämmelse med gemenskapens allmänna mål och med den berörda budgetrubriken och det berörda budgetkapitlet, ii) uppnående av projektmålen, iii) kostnadseffektivitet, iv) organisationens kvalitet, v) vikt för situationen på platsen, vi) projektets inverkan och följdverkan, samt vii) synligheten i fråga om gemenskapens bidrag. Dessa utvärderingar kommer att utföras av Byrån för samarbete EuropeAid och delegationerna i de berörda länderna. I de årsrapporter som utarbetas av Byrån för samarbete EuropeAid görs en bedömning av hur de finansiella medel som ställts till förfogande genom budgetpost 19.04 har använts.

10. ADMINISTRATIVA UTGIFTER (AVSNITT III, DEL A I BUDGETEN)²¹

Den faktiska avsättningen av nödvändiga administrativa medel kommer att vara beroende av kommissionens årliga beslut om fördelning av medel med beaktande av vilket antal tjänster och vilka ytterligare medel som beviljas av budgetmyndigheten.

10.1 Konsekvenser för antalet tjänster

Behovet av personalresurser och administrativa medel täcks av de anslag som i samband med den årliga anslagstilldelningen beviljas det generaldirektorat som förvaltar åtgärden.

²¹ De angivna siffrorna avser genomförandet av åtgärder enligt budgetposterna 19.04.03 och 19.04.04 som omfattas av rådets förordningar (EG) nr 975/1999 och (EG) nr 976/1999.

Typ av tjänster	Personal som krävs för att förvalta åtgärden				Källa	Varaktighet	
	Fast anställda (manår)		Tillfälligt anställda (manår)			Befintliga resurser inom GD Yttre förbindelser och Byrån för samarbete EuropeAid	Ytterligare erforderliga resurser (Delegering till delegationerna)
Fast anställda eller tillfälligt anställda	GD Yttre förbindelser	EuropeAid	GD Yttre förbindelser	EuropeAid	Fast anställda		Tillfälligt anställda
	A - Huvudkontoret	6	10	-		-	
A - Delegationerna	-	2	-	-	2	-	-
B - Huvudkontoret	1,5	6	2,5	31 (BA)	41	-	-
B - Delegationerna	-	5	-	-	5	-	-
C - Huvudkontoret	1	8	1	1	16	-	-
C - Delegationerna	-	-	-	5 (BA)	-	-	-
ALAT-delegationer	-	-	-	23(BA)	23	-	-
AL-delegationer	-	-	-	18(BA)	18	-	-
EI-delegationer	-	-	-	3 (BA)	3	-	-
	-	-	-	-	3	-	-
Totalt	8,5	31	3,5	91	124	-	-

10.2 Total budgetkonsekvens av ytterligare personalbehov²²

	Belopp (i euro)		Beräkningsmetod
	GD Yttre förbindelser	EuropeAid	
Fast anställda	918 000	2 592 000	108 000 euro (samtliga grader vid huvudkontoret) x månår
	-	1 511 496	
Tillfälligt anställda			215 928 euro (samtliga grader vid delegationerna) x månår
Extraanställda A	-	-	
Extraanställda B	134 940	1 673 256	
Extraanställda C	42 252	253 512	
Övriga personalresurser			91 824 euro x månår
ALAT	-	3 180 624	53 976 euro x månår
AL	-	1 193 184	42 252 euro x månår
EI	-	645 864	
Totalt	1 095 192	11 049 936	138 288 euro x månår 66 288 euro x månår 215 288 euro x månår

Beloppen avser utgifter för tolv månader.

²² Inbegripet de ytterligare resurser som är nödvändiga (delegering till delegationerna). Beloppen är på årsbasis.

10.3 Övriga administrativa utgifter till följd av åtgärden

Budgetrubrik	GD YTTRE FÖRBINDELSER Belopp (i euro)	EuropeAid Belopp (i euro)
Totala anslag (f.d. A7)		
- Tjänsteresor	175 000	60 000
- Möten	2 000	-
- Mänskliga rättigheter och demokrati Kommittéer	-	25 000
- Konferenser	80 000	-
- Studier och samråd	-	-
- Övriga utgifter	35 000	-
Informationssystem (f.d. A24/A707)	3 000	(Huvudkontoret) 305 000
	-	(Delegationerna) 180 000
Övriga utgifter (f.d. del A)		-
Totalt	295 000	570 000

Beloppen avser utgifter för tolv månader.